



Vreme: 15.07.2026 16:15

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/eu-evropska-komisija-bih-kosovo-rok-izvestaj-plan-rasta->

Autori: Gjeraqina Tuhina

Teme: Evropska komisija

Naslov: BiH i Kosovo još nisu predali izveštaje za Plan rasta, rok ističe u ponoć

7244



Bosna i Hercegovina i Kosovo do sada nisu podneli izveštaj o stepenu sprovođenja reformi u okviru evropskog Plana rasta, potvrđeno je RSE iz Evropske komisije.

Bosna i Hercegovina i Kosovo do sada nisu podneli izveštaj o stepenu sprovođenja reformi u okviru evropskog Plana rasta, potvrđeno je Radiju Slobodna Evropa iz Evropske komisije. Rok za podnošenje izveštaja je 15. jul, što praktično znači da zemlje imaju rok do ponoći da dostave svoje izveštaje. S tim u vezi, Brisel ne očekuje podnesak iz Sarajeva, budući da BiH nema usvojenu Reformsku agendu. "Četiri korisnika sredstava do sada su formalno izvestila o sprovođenju reformi (svi osim Bosne i Hercegovine i Kosova). Evropska komisija spremna je da pomogne partnerima sa Zapadnog Balkana da ubrzaju sprovođenje neispunjenih reformi, kako bi ih realizovali u okviru produženog roka", potvrdio je za RSE portparol Evropske komisije Gijom Mersije (Guillaume Mercier). Trideseti jun obeležio je istek roka za četvrti izveštajni period za ispunjenje reformskih koraka u okviru Plana rasta. Nakon prijema izveštaja država, Evropska komisija će proceniti dokle su zemlje stigle sa sprovođenjem reformi. "Nakon prijema izveštaja, Komisija će oceniti sprovođenje odgovarajućih reformskih koraka i doneti odluku o isplati odgovarajućih sredstava", naveo je Mersije. Prema zvaničnim podacima Evropske komisije, države Zapadnog Balkana pokrenule su gotovo sve planirane reforme predviđene Planom rasta, ali je u potpunosti završeno 57 odsto planiranih reformskih koraka. Ostatak je još u fazi realizacije. Kako navode iz Evropske komisije, postoje značajne razlike među zemljama regiona u sprovođenju reformskih koraka. Najbolje stoje Crna Gora i Albanija, koje su, prema podacima Komisije, dostigle oko 80 odsto realizacije. Na trećem mestu je Severna Makedonija, koja je tokom proteklih meseci značajno intenzivirala angažman i ubrzala sprovođenje reformi, pa se očekuje da premaši 50 odsto realizacije. Sledi Srbija, za koju se procenjuje da je realizovala oko 35 odsto reformi, dok zvaničnici Komisije navode da se radi na oko 85 odsto planiranih reformskih koraka. Bosna i Hercegovina i Kosovo značajno zaostaju zbog različitih političkih okolnosti. BiH ne samo da nije dobila nijedan cent iz Plana rasta, već je zbog neusvajanja Reformske agende izgubila više od 100 miliona evra. Direktor Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije Gert Jan Kopman (Koopman) smatra da je BiH zemlja koja se suočava sa najviše izazova zbog unutrašnjih političkih blokada koje sprečavaju sprovođenje reformi. "Uložili smo mnogo napora kako bismo pomogli uspostavljanje neophodnih unutrašnjih struktura, ali zemlja, nažalost, nije uspela da taj proces dovede do kraja", upozorio je direktor Generalnog direktorata za proširenje Evropske komisije na sastanku Spoljnopolitičkog odbora Evropskog parlamenta, gde se raspravljalo o Planu rasta u svetlu isteka roka za izveštavanje. "Kašnjenja se gomilaju, uz ozbiljan rizik da pojedini koraci, koji moraju biti završeni do određenog roka, odnosno do isteka takozvanog grejs perioda, neće biti ispunjeni do kraja decembra ove godine", ocenio je. Kosovo je do sada iz Plana rasta dobilo malo iznad 60 miliona evra - samo predfinansiranje u iznosu od sedam odsto ukupne sume koja je zemlji namenjena iz ovog finansijskog paketa. "Kosovo znatno zaostaje. Zbog unutrašnjih političkih blokada u proteklom periodu nije bilo moguće usvojiti važna zakonska rešenja. Međutim, nakon izbora održanih u junu ove godine, odnosno prošlog meseca, vidimo da Kosovo počinje da gradi neophodnu institucionalnu stabilnost i zato očekujemo i veći stepen sprovođenja reformi", naveo je Kopman. Osim što postoje razlike u stepenu sprovođenja reformskih koraka, postoje i razlike u dosadašnjim isplatama





Vreme: 15.07.2026 16:15

Medij: slobodnaevropa.org

Link: <https://www.slobodnaevropa.org/a/eu-evropska-komisija-bih-kosovo-rok-izvestaj-plan-rasta->

Autori: Gjeraqina Tuhina

Teme: Evropska komisija

Naslov: BiH i Kosovo još nisu predali izveštaje za Plan rasta, rok ističe u ponoć

Evropske komisije. Do sada su Albanija, Severna Makedonija i Crna Gora uspešno ostvarile pravo na tri redovne isplate sredstava iz Plana rasta Evropske unije. Srbija je dobila samo jednu isplatu. Ostala sredstva bila su zadržana zbog usvajanja spornih pravosudnih zakona. Kopman je potvrdio da Brisel trenutno procenjuje da li su ispunjeni uslovi za nove isplate. "Činjenica da do sada nije izvršena nijedna isplata ukazuje na to da nismo bili u potpunosti uvereni da su ti uslovi zaista ispunjeni", naveo je Kopman. Kosovo i Bosna i Hercegovina nisu primili nijednu isplatu. Princip isplate zasniva se na učinku: zemlja korisnica podnosi izveštaj o sprovođenju svakog reformskog koraka, svaki korak ima određenu novčanu vrednost, Evropska komisija procenjuje stepen njegove realizacije i u skladu s tim odlučuje koliki će iznos biti isplaćen. "Mislim da je veoma važno shvatiti da stroga uslovljenost predstavlja snažan podsticaj za sprovođenje reformi. Reformski zamah koji vidimo u regionu je značajan. Zbog toga činjenicu da nisu sva sredstva odmah iskorišćena ne treba posmatrati kao nešto negativno. Naprotiv, to je sastavni, odnosno inherentni deo načina na koji je ovaj instrument osmišljen", rekao je Kopman. Ranije ove godine evropska komesarka Marta Kos upozorila je da region rizikuje da do leta izgubi oko 700 miliona evra zbog neispunjavanja uslova. Za mnoge evropske zvaničnike upravo je to upozorenje podstaklo zemlje da ubrzaju reformski proces. Iako je sada stanje znatno povoljnije nego što se prvobitno strahovalo, to ne znači da će svaka zemlja dobiti sva namenjena sredstva. Zvaničnici Evropske komisije svesni su da čak i najnaprednije zemlje regiona mogu propustiti deo sredstava jer se vremenski okvir za sprovođenje svih reformskih koraka ubrzano sužava. Poslednji dan juna i poslednji dan decembra ove godine predstavljaju dva ključna roka za sprovođenje reformskih koraka. U suprotnom, sredstva se trajno gube. "Podsećanja radi, rok za sprovođenje reformskih koraka u okviru četvrtog izveštajnog perioda Instrumenta za reforme i rast bio je 30. jun 2026. godine. Istog dana istekao je i produženi rok za sprovođenje reformskih koraka koji su dospevali sredinom 2025. godine. Kao što je navedeno, Evropska komisija će sada oceniti dostavljene izveštaje i doneti odluku o odgovarajućim isplatama sredstava", podvukao je portparol Komisije Gijom Mersije. Instrument Plana rasta koncipiran je tako da sredstva koja se smatraju trajno izgubljenim ne mogu biti vraćena u budžet Evropske unije. Evropska komisija ima pravo da ponovo obračuna raspodelu sredstava na nivou regiona i novac izgubljen zbog neispunjenih obaveza preusmeri susednim zemljama koje su uspešno sprovele svoje reforme pre predviđenog roka. Drugim rečima, sistem aktivno preusmerava sredstva sa zemalja koje ne ostvaruju rezultate ka onima koje uspešno sprovode reforme. Međutim, budući da je već izvesno da neće sve zemlje dobiti celokupan iznos koji im je prvobitno bio namenjen, to predstavlja izazov i za Evropsku komisiju. Zvaničnici Komisije potvrđuju da još nisu odlučili kako će postupiti sa sredstvima koja ostanu neraspoređena. Trenutno se razmatraju mogućnosti da taj novac bude usmeren na investicije koje su potrebne regionu, ali konačna odluka još nije doneta. Nesrazmeran napredak u sprovođenju reformi BiH i Kosovo najviše zaostaju. Isplate prate ostvarene rezultate. Rokovi se približavaju, zemlje rizikuju trajni gubitak sredstava. Šta dalje sa izgubljenim novcem?

